

Grænsehandel koster Danmark milliardbeløb

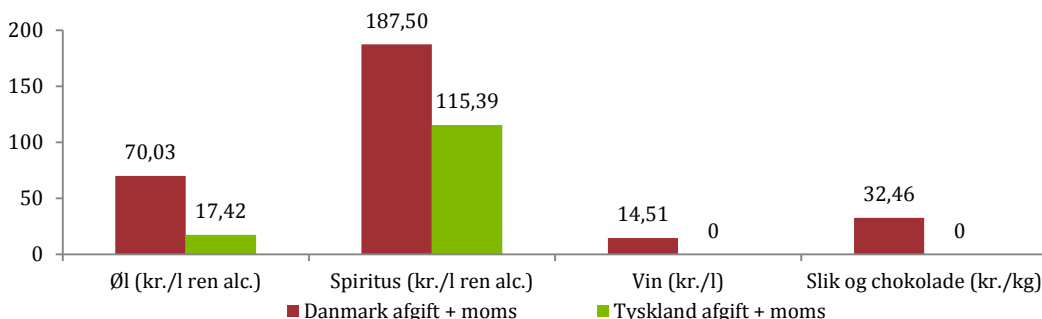
Det høje danske afgifts-, moms- og skatteniveau har nærmest gjort grænsehandel til en folkesport i Danmark. Halvdelen af de danske husstande grænsehandler mindst én gang om året. Det fører til mer-forbrug, mens statskassen går glip af 2,6 mia. kr. årligt i moms og afgifter.

Ifølge Skatteministeriet (2015) grænsehandlede danskerne punktafgiftsbelagte varer for 4,3 mia. kr. i 2013.ⁱ Det betyder, at staten går glip af momsindtægter på 860 mio. kr., hvis det samme beløb var blevet forbrugt i Danmark. Dertil kommer tabte punktafgifter for ca. 1,8 mia. kr. Dermed går statskassen glip af et årligt provenu på godt 2,6 mia. kr. på grund af grænsehandel med nydelsesmidler. Dertil taber danske virksomheder konkurrenceevne, omsætning og arbejdspladser. Det danske forbrug ved den tyske grænse skaber ifølge Dansk Erhverv en 'overnormal' beskæftigelse i detailhandlen i Slesvig-Holsten på ca. 8.000 stillinger (inkl. deltid). Selvom det ikke er sikkert, at den samme omsætning vil give samme jobeffekt i Danmark, da løn- og arbejdsforhold varierer, har grænsehandlen en betydelig beskæftigelseseffekt.

Lavere afgifter fører til mindre grænsehandel

Afgiftsforskellene mellem Danmark og Tyskland giver danskerne incitament til at grænsehandle. Den danske spiritusafgift er 62 pct. højere end den tyske, inkl. moms, mens ølafgiften er ca. fire gange højere end den tyske. I Tyskland er der desuden hverken afgift på vin, slik eller chokolade. Dertil kommer kun 19 pct. moms i Tyskland og en reduceret fødevareroms på 7 pct., der bl.a. gælder slik og chokolade. Skatteministeriet har desuden konkluderet, at lavere afgifter fører til mindre grænsehandel, mens øgede afgifter fører til mere grænsehandel.ⁱⁱ Der er altså væsentlige grunde til at prioritere den politiske opmærksomhed omkring afgifts- og grænsehandelsproblematikken.

Afgiftsforskellemellem Danmark og Tyskland, 2015

Kilde: Dansk Erhvervs beregninger

Grænsehandel skaber merforbrug

Når danskerne tager turen til Tyskland for at grænsehandle, køber de typisk større mængder, end de ellers ville have gjort. Dermed opbygger de et lager i hjemmet der frister og fører til merforbrug. Hele 41 pct., af de danskere der har grænsehandlet, angiver, at de er tilbøjelige til at have et større forbrug, når de grænsehandler.

Er du tilbøjelig til at have et større forbrug af typiske grænsehandelsvarer, når du har handlet i Tyskland eller Sverige?

Kilde: Interresearch for Dansk Erhverv, juni 2012. n=706

Anm.: Kun stillet til personer, der køber fødevarer i Tyskland eller Sverige mindst én gang om året.

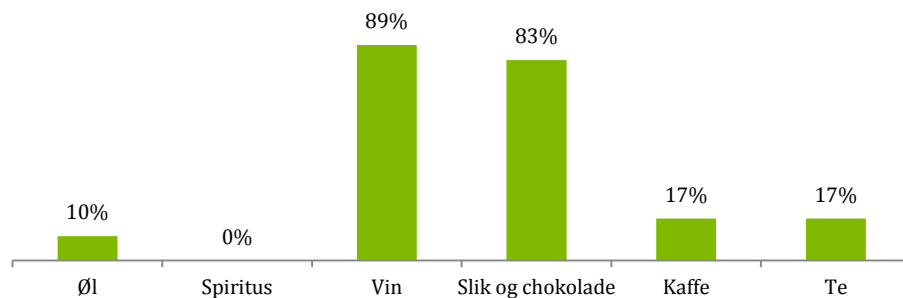
VSOD MENER

- ✦ De høje danske afgifter skaber incitament til grænsehandel
- ✦ Grænsehandel fører til merforbrug
- ✦ Lavere afgifter vil reducere grænsehandlen
- ✦ Danske virksomheder taber konkurrenceevne, omsætning og arbejdspladser pga. grænsehandel
- ✦ Den danske statskasse går glip af milliarder i afgifts- og momsprovener pga. grænsehandel

Ét skridt tilbage, og et frem, er lige langt...

Et bredt udsnit af Folketinget tog i 2013 et skridt i retning af lavere afgifter og grænsehandel, da de besluttede at fjerne sodavandsafgiften samt reducerede ølafgiften med 15 pct. Trods dette er afgiftsniveauet på en række af de varegrupper, der driver grænsehandlen, fortsat særdeles højt, fordi der samtidig har været en række afgiftsforhøjelser. Den mest markante afgiftsstigning er vinafgiften, der er steget med 89 pct. fra 2009 til 2015, mens Tyskland til sammenligning slet ingen vinafgift har. Desuden er det allerede besluttet, at vinafgiften i Danmark skal stige 5,5 pct. i 2018. Ser man på prisen i en dansk forretning udgør moms og afgifter fx knap 40 pct. på en flaske vin og 50-75 pct. af salgsprisen på en flaske spiritus. Dermed er det særdeles attraktivt at grænsehandle disse varer.

Procentvis stigning i udvalgte danske afgifter, 2009-2015

Kilde: VSOD's beregninger

Hver 2. danske husstand grænsehandler

Hver anden danske husstand tager turen til Tyskland for at handle mindst en gang om året. Det viser årlige befolkningsundersøgelser siden 2010.

Andel af danske husstande, der grænsehandler mindst én gang årligt

Mar '10	Feb '11	Feb '12	Feb '13	Jun '14	Mar '15
50%	53%	48%	51%	50%	50%

Kilde: Capacent, Interresearch A/S og Norstat for Dansk Erhverv og DSK

De afgiftsbelagte varer vin, spiritus, øl, slik og chokolade er sammen med de pantbelagte sodavand de mest populære grænsehandelsvarer. Blandt de danskere, der har grænsehandlet inden for seks måneder i 2014 havde ca. halvdelen købt henholdsvis vin og spiritus. Dertil kommer en række andre varer, som mange grænsehandlende også køber med hjem, bl.a. fødevarer, kosmetik, rengøringsartikler, dyrefoder, etc.ⁱⁱⁱ Når danskerne kører til grænsen for at spare de danske afgifter på alkohol og slik ryger der med andre ord langt flere varer med på traileren.

Nøgletal for grænsehandlen

Danske husstande, der grænsehandler min. én gang årligt	50 pct.
Grænsehandlen med punktafgiftsbelagte varer, 2013	4,3 mia. kr.
Tabt momsprovenu pga. grænsehandel	860 mio. kr.
Tabt afgiftsprovenu pga. grænsehandel	1,8 mia. kr.
Stigning i vinafgiften 2010-2015	+89 pct.
Vinafgift, Tyskland	0 kr.
Vinafgift, Danmark	11,61 kr./liter
Moms og afgifter på flaske vin (75 cl, 13 pct. alc.)	39 pct.
Moms og afgifter på flaske spiritus (70 cl, 40 pct. alc.)	50-75 pct.
Den danske spiritusafgift er højere end den tyske, inkl. moms	+62 pct.
Overnormal beskæftigelse i detailhandlen på den tyske side af grænsen	8.000 stillinger
CO ₂ -udledning ifm. bilkørsel til grænsen	70.000 ton

Kilde: VSOD og Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af SKAT, Skatteministeriet og EU-Kommissionen

ⁱ Skatteministeriet, 2015, 'Status over grænsehandel 2014'.

ⁱⁱ Skatteministeriet, 2015, 'Status over grænsehandel 2014'.

ⁱⁱⁱ Dansk Erhverv